

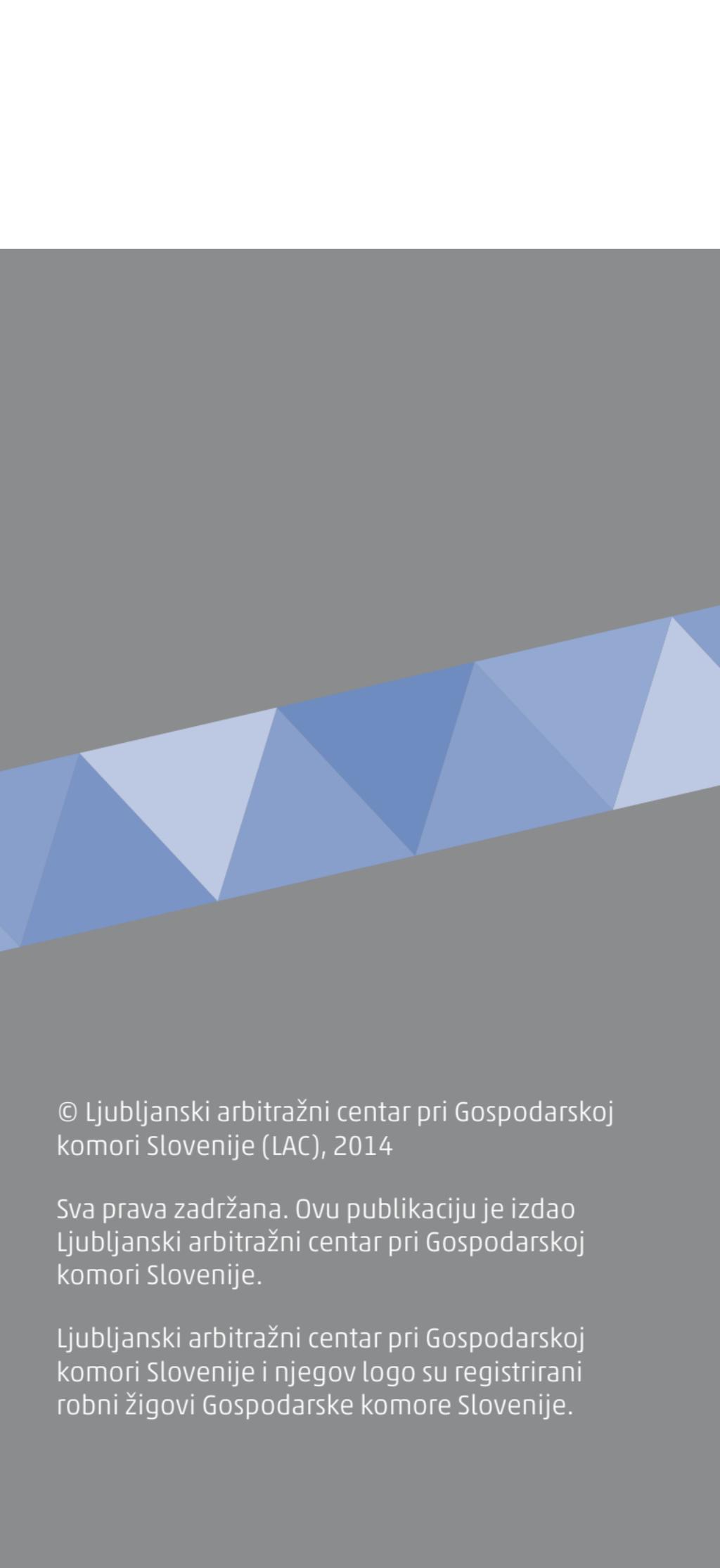
ARBITRAŽNA PRAVILA

LJUBLJANSKOG ARBITRAŽNOG CENTRA
PRI GOSPODARSKOJ KOMORI SLOVENIJE

LJUBLJANSKA ARBITRAŽNA PRAVILA

[Hrvatski]

Rješavamo sporove
od 1928. godine

The background features a large, abstract graphic element in the lower half of the page. It consists of several overlapping triangles forming a stepped, mountain-like shape. The triangles are colored in shades of blue and light grey, set against a solid dark grey background.

© Ljubljanski arbitražni centar pri Gospodarskoj komori Slovenije (LAC), 2014

Sva prava zadržana. Ovu publikaciju je izdao Ljubljanski arbitražni centar pri Gospodarskoj komori Slovenije.

Ljubljanski arbitražni centar pri Gospodarskoj komori Slovenije i njegov logo su registrirani robni žigovi Gospodarske komore Slovenije.

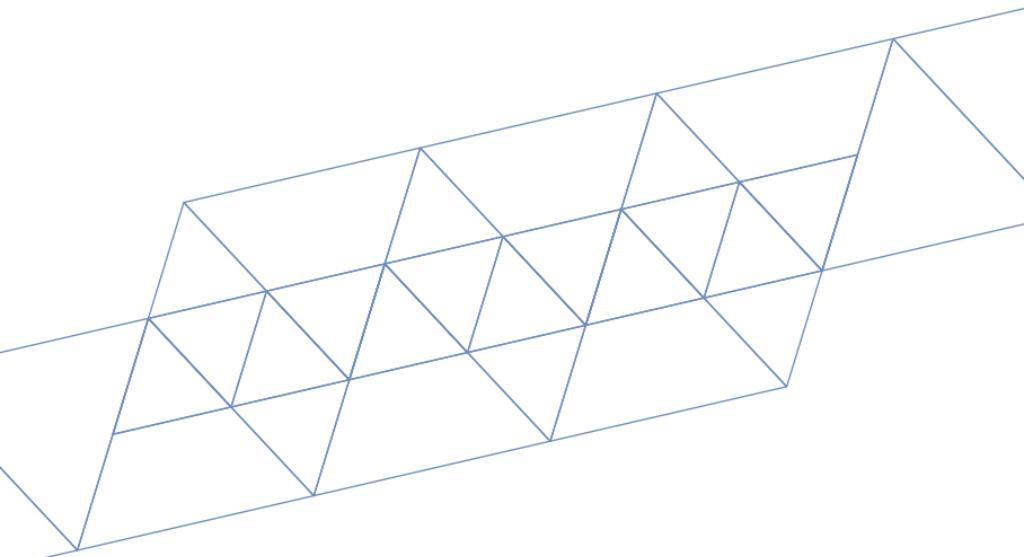

ARBITRAŽNA PRAVILA

LJUBLJANSKOG ARBITRAŽNOG CENTRA
PRI GOSPODARSKOJ KOMORI SLOVENIJE

LJUBLJANSKA ARBITRAŽNA PRAVILA

[Hrvatski]

Rješavamo sporove
od 1928. godine

**Ljubljanski Arbitražni Centar
pri Gospodarskoj komori Slovenije**
Dimičeva ulica 13, 1504 Ljubljana, Slovenija

www.sloarbitration.eu

Tajništvo:

t: +386 1 58 98 180

f: +386 1 58 98 400

arbitraza.lj@gzs.si

SADRŽAJ

LJUBLJANSKA ARBITRAŽNA PRAVILA	1
UVODNE ODREDBE	3
Članak 1.	
LAC	
Članak 2.	
Područje primjene	
Članak 3.	
Komunikacija s LAC-om	
POČETAK ARBITRAŽNOG POSTUPKA	4
Članak 4.	
Početak postupka	
Članak 5.	
Zahtjev za arbitražu	
Članak 6.	
Upisna pristojba	
Članak 7.	
Odgovor na zahtjev za arbitražu	5
Članak 8.	
Rokovi	6
Članak 9.	
Podnesci i druga pismena priopćenja	
Članak 10.	
Otklanjanje predmeta	7
Članak 11.	
Spajanje postupaka	
Članak 12.	
Pridruživanje	
KONSTITUIRANJE ARBITRAŽNOG VIJEĆA	8
Članak 13.	
Broj arbitara	
Članak 14.	
Imenovanje arbitara	

Članak 15.	
Imenovanje arbitra u slučaju suparničarstva	9
Članak 16.	
Nepristranost i nezavisnost arbitra	
Članak 17.	
Potvrđivanje arbitra	
Članak 18.	
Izuzeće arbitra	10
Članak 19.	
Razrješenje i zamjena arbitra	11
POSTUPAK PRED ARBITRAŽNIM VIJEĆEM	
	11
Članak 20.	
Predaja predmeta arbitražnom vijeću	
Članak 21.	
Vođenje postupka	12
Članak 22.	
Mjesto arbitraže	
Članak 23.	
Jezik postupka	
Članak 24.	
Mjerodavno pravo	13
Članak 25.	
Vremenski plan tijeka postupka	
Članak 26.	
Tužba	
Članak 27.	
Odgovor na tužbu	14
Članak 28.	
Daljnji pismeni podnesci	
Članak 29.	
Preinaka zahtjeva	
Članak 30.	
Nadležnost arbitražnog vijeća	
Članak 31.	
Dokazi	15
Članak 32.	
Usmena rasprava	

Članak 33.	
Svjedoci	16
Članak 34.	
Vještak kojeg postavlja arbitražno vijeće	
Članak 35.	
Neaktivnost stranaka	
Članak 36.	
Odricanje od prava na prigovor	17
Članak 37.	
Privremene mjere	
Članak 38.	
Arbitar za hitne slučajeve	18
Članak 39.	
Zaključenje rasprave o predmetu	
PRAVORIJEK	19
Članak 40.	
Donošenje pravorijeka i zaključaka	
Članak 41.	
Oblik i učinak pravorijeka	
Članak 42.	
Rok za izdavanje konačnog pravorijeka	20
Članak 43.	
Nagodba i drugi razlozi okončanja postupka	
Članak 44.	
Ispravak i tumačenje pravorijeka i dopunski pravorijek	
TROŠKOVI ARBITRAŽNOG POSTUPKA	21
Članak 45.	
Troškovi arbitraže	
Članak 46.	
Troškovi stranaka	22
Članak 47.	
Predujam za troškove arbitraže	
UBRZANI ARBITRAŽNI POSTUPAK	23
Članak 48.	
Pravila ubrzanog arbitražnog postupka	

OPĆA PRAVILA

24

Članak 49.	
Osnovno pravilo	
Članak 50.	
Tajnost	25
Članak 51.	
Jezična verzija Pravila	
Članak 52.	
Isključenje odgovornosti	
Članak 53.	
Stupanje na snagu	

DODATAK I

ORGANIZACIJA LAC-a

29

Članak 1.	
LAC	
Članak 2.	
Zadaci LAC-a	
Članak 3.	
Predsjedništvo	
Članak 4.	
Imenovanje predsjedništva	30
Članak 5.	
Tajništvo	
Članak 6.	
Imenovanje generalnog tajnika	
Članak 7.	
Rad LAC-a	31

DODATAK II

TARIFA

32

Članak 1.	
Upisna pristojba	
Članak 2.	
Naknada za arbitražno vijeće	
Članak 3.	
Administrativni troškovi LAC-a	33
Članak 4.	
Troškovi arbitražnog vijeća i LAC-a	

DODATAK III POSTUPAK PRED ARBITROM ZA HITNE SLUČAJEVE

36

Članak 1.

Arbitar za hitne slučajeve

Članak 2.

Zahtjev za postupak pred arbitrom za hitne slučajeve

Članak 3.

Imenovanje arbitra za hitne slučajeve

37

Članak 4.

Mjesto postupka pred arbitrom za hitne slučajeve

Članak 5.

Vođenje postupka pred arbitrom za hitne slučajeve

38

Članak 6.

Odluka o privremenoj mjeri

Članak 7.

Učinak privremene mjere

Članak 8.

Troškovi postupka pred arbitrom za hitne slučajeve

39

Članak 9.

Osnovno pravilo

40

DODATAK IV

TARIFA ZA UBRZANI ARBITRAŽNI POSTUPAK PO ČLANKU 48 ARBITRAŽNIH PRAVILA LJUBLJANSKOG ARBITRAŽNOG CENTRA PRI GOSPODARSKOJ KOMORI SLOVENIJE

41

Članak 1.

Upisna pristojba

Članak 2.

Naknada za arbitražno vijeće

Članak 3.

Administrativni troškovi LAC-a

42

Članak 4.

Troškovi arbitražnog vijeća i LAC-a

Članak 5.

Stupanje na snagu

STANDARDNE ARBITRAŽNE KLAUZULE	45
Arbitražni postupak	47
Ubrzani arbitražni postupak	48
Arbitražni postupak bez arbitra za hitne slučajeve	49
Kako koristiti standardne arbitražne klauzule LAC-a	50

Ovo je službeni prijevod Ljubljanskih arbitražnih pravila na hrvatski jezik koja su u originalu bila sastavljena na engleskom jeziku. U slučaju nesuglasnosti u tekstovima, mjerodavan će biti tekst na engleskom jeziku.

ARBITRAŽNA PRAVILA

LJUBLJANSKOG ARBITRAŽNOG CENTRA
PRI GOSPODARSKOJ KOMORI SLOVENIJE

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

LAC

Ljubljanski arbitražni centar pri Gospodarskoj komori Slovenije (LAC), poznat i kao Stalno arbitražno sudište pri Gospodarskoj komori Slovenije, samostalna je i neovisna institucija koja pruža administrativnu podršku pri rješavanju domaćih sporova i sporova s međunarodnim obilježjem u skladu s Arbitražnim pravilima Ljubljanskog arbitražnog centra pri Gospodarskoj komori Slovenije (Pravila), poznatim i kao Arbitražna pravila Stalnog arbitražnog sudišta pri Gospodarskoj komori Slovenije i drugim pravilima i postupcima o kojima se stranke sporazumiju. LAC čine predsjedništvo i tajništvo. Organizacija LAC-a regulirana je odredbama Dodatka I.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ako su se stranke sporazumjele da spor rješava arbitražno vijeće konstituirano u skladu s ovim Pravilima ili da spor podnesu na rješavanje LAC-u, smatra se da su pristale na primjenu ovih Pravila ako je arbitražni postupak započeo poslije njihovog stupanja na snagu.
2. Dodaci I, II i III sastavni su dio ovih Pravila.
3. Ako je ugovor o arbitraži zaključen prije stupanja na snagu ovih Pravila, odredbe njegovih članaka 11. i 12. i odredbe Dodatka III neće se primjenjivati, osim ako su se stranke drukčije sporazumjele.

Članak 3.

Komunikacija s LAC-om

Komunikacija stranaka i LAC-a odvija se na slovenskom ili engleskom jeziku.

POČETAK ARBITRAŽNOG POSTUPKA

Članak 4.

Početak postupka

Arbitražni postupak započinje kad LAC primi zahtjev za arbitražu.

Članak 5.

Zahtjev za arbitražu

1. Zahtjev za arbitražu mora sadržavati:
  - i. imena, adrese i podatke za kontakt (uključujući i elektroničke adrese, brojeve telefona, brojeve telefaksa) stranaka i njihovih zastupnika,
  - ii. prijepis ugovora o arbitraži ili, ako ne postoji posebna isprava o tome, opis i eventualne dokaze o postojanju ugovora o arbitraži,
  - iii. opis spora i okolnosti iz kojih proizlazi zahtjev,
  - iv. zahtjev,
  - v. procjenu vrijednosti predmeta spora ako predmetom zahtjeva nije određen novčani iznos,
  - vi. prijedlog broja arbitara, jezika postupka i mesta arbitraže ako se stranke o tome nisu prethodno sporazumjele,
  - vii. prijedlog za imenovanje jednog ili više arbitara ako to proizlazi iz ugovora o arbitraži, i
  - viii. potvrdu o plaćenoj upisnoj pristojbi.
2. Ako zahtjev za arbitražu ne sadrži sve elemente iz stavka 1., tajništvo poziva tužitelja da zahtjev za arbitražu dopuni u roku koji mu odredi. Ako tužitelj ne postupi u skladu s pozivom, tajništvo može obustaviti postupak.
3. Uz zahtjev za arbitražu tužitelj je obvezan dostaviti i svoj porezni broj (ako ga ima), odnosno drugi odgovarajući identifikacijski podatak za obračunavanje poreza na dodanu vrijednost.

Članak 6.

Upisna pristojba

1. Prilikom podnošenja zahtjeva za arbitražu, tužitelj je obvezan platiti upisnu pristojbu u skladu s Dodatkom II.

2. Tajništvo neće poslati zahtjev za arbitražu tuženiku dok upisna pristojba ne bude plaćena.
3. Ako tužitelj ne plati upisnu pristojbu, tajništvo mu određuje rok za plaćanje. Ako upisna pristojba ne bude plaćena ni u naknadnom roku, tajništvo može obustaviti postupak.

Članak 7.

Odgovor na zahtjev za arbitražu

1. Tajništvo šalje zahtjev za arbitražu tuženiku s pozivom da na njega odgovori u roku od 30 dana.
2. Odgovor na zahtjev za arbitražu mora sadržavati:
  - i. imena, adrese i podatke za kontakt (uključujući i elektroničke adrese, brojeve telefona, brojeve telefaksa) stranaka i njihovih zastupnika,
  - ii. eventualni prigovor nenaslovnosti arbitražnog vijeća konstituiranog prema ovim Pravilima,
  - iii. izjavu u vezi s navodima tužitelja,
  - iv. odgovor na zahtjev,
  - v. odgovor na procjenu vrijednosti predmeta spora ako predmetom zahtjeva nije određen novčani iznos,
  - vi. prijedlog broja arbitara, jezika postupka i mjesta arbitraže ako se stranke o tome nisu prethodno sporazumjele, i
  - vii. prijedlog za imenovanje jednog ili više arbitara ako to proizlazi iz ugovora o arbitraži.
3. Tuženik podnosi zahtjev iz protutužbe ili prigovor radi prebijanja u pravilu prilikom predaje odgovora na zahtjev za arbitražu. Za protutužbu ili prigovor radi prebijanja primjenjuju se *mutatis mutandis* odredbe članka 5. ovih Pravila.
4. Uz odgovor na zahtjev za arbitražu tuženik je obvezan dostaviti i svoj porezni broj (ako ga ima), odnosno drugi odgovarajući identifikacijski podatak za obračunavanje poreza na dodanu vrijednost.
5. Ako tuženik ne odgovori na zahtjev za arbitražu, postupak se nastavlja prema odredbama ovih Pravila.

Članak 8.

Rokovi

1. Smatra se da su svi podnesci i druga pismena priopćenja poslani pravodobno ako su poslani prije isteka roka ili posljednjeg dana roka u skladu s člankom 9. ovih Pravila.
2. Rokovi počinju teći sljedećeg dana nakon dana koji se u skladu s člankom 9. ovih Pravila smatra danom primitka podneska ili drugog pismenog priopćenja. Ako dan primitka u mjestu prebivališta ili sjedišta primatelja pada na državni blagdan ili u neradni dan, rok počinje teći prvog sljedećeg radnog dana. Državni blagdani ili neradni dani koji nastupe tijekom trajanja roka uračunavaju se u rok. Ako je u mjestu prebivališta ili sjedišta primatelja posljednji dan roka državni blagdan ili neradni dan, rok istječe prvog sljedećeg radnog dana.
3. Na zahtjev bilo koje stranke ili na vlastitu inicijativu, LAC može produljiti ili skratiti bilo koji rok koji je odredio ili ga je nadležan odrediti, odnosno promijeniti.

Članak 9.

Podnesci i druga pismena priopćenja

1. Podnesci i druga pismena priopćenja šalju se na posljednju navedenu adresu primatelja. Podnesci i druga pismena priopćenja mogu se slati po kuriru, preporučenom poštom, elektroničkom poštom, telefaksom ili na bilo koji drugi način koji omogućava potvrdu o slanju.
2. Kad stranka ima zastupnika, smatra se da su podnesci ili druga pismena priopćenja koja su bila poslana zastupniku poslana stranci.
3. Smatra se da su podnesci ili druga pismena priopćenja dostavljeni na dan kad su primatelju bili stvarno dostavljeni ili na dan kad se, s obzirom na način slanja naveden u stavku 1., smatra da su bili dostavljeni.
4. Svi podnesci i druga pismena priopćenja (zajedno s prilozima) trebaju se podnijeti u dovoljnem broju primjeraka (za LAC, svaku od stranaka i svakog arbitra), osim ako se šalju elektroničkim putem.
5. Prije nego što tajništvo pred predmet arbitražnom vijeću, stranke sve podneske i druga pismena priopćenja šalju LAC. Poslije primitka obavijesti o predaji predmeta arbitražnom

vijeću, stranke sve podneske i druga pismena priopćenja šalju neposredno i istovremeno arbitražnom vijeću i suprotnoj stranci, a u kopiji i LAC-u.

Članak 10.

Otklanjanje predmeta

Predsjedništvo može otkloniti predmet ukoliko nadležnost za odlučivanje u sporu prema ovim Pravilima očigledno (*prima facie*) ne postoji ili ako su stranke ugovorile primjenu pravila koja u tolikoj mjeri odstupaju od odredaba ovih Pravila da bi se postupak mogao provesti samo uz nerazmjerne teškoće.

Članak 11.

Spajanje postupaka

1. Na prijedlog stranke predsjedništvo može spojiti dva ili više postupaka koji se provode prema ovim Pravilima:
  - i. ako su sve stranke suglasne sa spajanjem, ili
  - ii. ako su svi zahtjevi iz postupaka obuhvaćeni istim ugovorom o arbitraži, ili
  - iii. ako svi zahtjevi iz postupaka nisu obuhvaćeni istim ugovorom o arbitraži, ako su stranke postupaka iste, zahtjevi proizlaze iz istog pravnog odnosa i predsjedništvo ocijeni da su ugovori o arbitraži međusobno usuglašeni.
2. Prilikom odlučivanja o spajanju postupaka predsjedništvo uzima u obzir sve okolnosti koje smatra relevantnim, uključujući i to je li u najmanje dva postupka već došlo do imenovanja arbitara i jesu li bili imenovani isti ili različiti arbitri. Predsjedništvo će se prije donošenja odluke savjetovati sa strankama i već imenovanim arbitrima.
3. Ako se stranke ne sporazumiju drukčije, postupci se pripajaju postupku koji je prvi započeo.

Članak 12.

Pridruživanje

Na zahtjev bilo koje od stranaka, arbitražno vijeće može dozvoliti da se postupku kao stranka pridruži jedna ili više trećih osoba, pod uvjetom da te osobe obvezuje isti ugovor o arbitraži. Budući da je svim strankama, uključujući i osobu odnosno osobe o čijem pridruživanju odlučuje, dalo mogućnost da se izjasne, arbitražno vijeće može odbiti pridruživanje ako bi time neproporcionalno bili povrijeđeni interesi bilo koje od stranaka.

KONSTITUIRANJE ARBITRAŽNOG VIJEĆA

Članak 13.

Broj arbitara

Stranke se mogu sporazumjeti o broju arbitra. Ako stranke ne postignu suglasnost o broju arbitra, spor rješava arbitražno vijeće od tri arbitra, osim ako predsjedništvo s obzirom na kompleksnost predmeta, vrijednost predmeta spora ili druge okolnosti ne odluči da spor rješava arbitar pojedinac.

Članak 14.

Imenovanje arbitra

1. Stranke se mogu sporazumjeti o drugčijem načinu imenovanja arbitra od načina predviđenog ovim Pravilima. Ako u tom slučaju arbitražno vijeće ne bude konstituirano u roku koji su odredile stranke ili ako ga nisu odredile u roku koji odredi tajništvo, arbitri će biti imenovani na način određen u člancima 14. i 15. ovih Pravila.
2. Kad arbitražno vijeće čini arbitar pojedinac, stranke sporazumno predlažu njegovo imenovanje. Ako ga stranke sporazumno ne predlože, tajništvo im određuje rok u kojem ga mogu predložiti. Ako ga ne predlože u tom roku, imenovat će ga predsjedništvo.
3. Kad arbitražno vijeće čini više arbitara, svaka stranka predlaže imenovanje jednakog broja arbitra. Tako predloženi arbitri, nakon njihove potvrde, u roku od 15 dana od dana kada ih tajništvo pozove, predlažu imenovanje arbitra koji će vršiti funkciju predsjednika arbitražnog vijeća. Ako u roku koji su ugovorile stranke ili ga je odredilo tajništvo neki od arbitara ne bude predložen, imenovat će ga predsjedništvo.
4. Predloženi arbitri potvrđuju se u skladu s člankom 17. ovih Pravila. Poslije potvrđivanja predloženi arbitar smatra se imenovanim. Arbitri su u ugovornom odnosu sa strankama i pružaju usluge strankama.
5. Kad predsjedništvo u skladu s ovim Pravilima imenuje arbitra, uzima u obzir prirodu spora, mjerodavno pravo, mjesto arbitraže, jezik postupka, nacionalnost stranaka i druge okolnosti predmeta.

Članak 15.

Imenovanje arbitara u slučaju suparničarstva

1. Kad na strani tužitelja i/ili tuženika sudjeluje više osoba, arbitri će biti imenovani na način određen u članku 14. ovih Pravila, osim ako ovim Pravilima nije određeno drugčije.
2. Kad arbitražno vijeće čini više od jednog arbitra, a na strani tužitelja i/ili tuženika sudjeluje više osoba, sve osobe na strani tužitelja, odnosno na strani tuženika, zajednički predlažu jednak broj arbitara. Ako bilo koja strana u postupku u ugovorenom roku ili roku koji odredi tajništvo zajednički ne predloži arbitre, arbitra, odnosno arbitre će imenovati predsjedništvo. Budući da je strankama omogućilo da se izjasne, u izuzetnim slučajevima, predsjedništvo može poništiti imenovanja te imenovati jednog ili sve arbitre i među njima odrediti arbitra koji će vršiti funkciju predsjednika arbitražnog vijeća.

Članak 16.

Nepristranost i nezavisnost arbitra

1. Svaki arbitar mora biti nepristran i nezavisan.
2. Osoba predložena za arbitra tajništvu podnosi potpisano izjavu o prihvaćanju funkcije, svojoj dostupnosti, nepristranosti i nezavisnosti. U toj izjavi dužna je navesti sve okolnosti koje bi mogle dovesti u opravданu sumnju njegovu ili njezinu nepristranost i nezavisnost. Kopiju ove izjave tajništvo šalje strankama i drugim arbitrima i određuje rok u kojem mogu dati primjedbe.
3. Ako se okolnosti iz stavka 2. pojave u tijeku postupka, arbitar o tome pismenim putem i bez odgode obavještava stranke, druge arbitre i LAC.

Članak 17.

Potvrđivanje arbitra

1. O potvrđivanju predloženih arbitara odlučuje tajništvo. Pritom tajništvo uzima u obzir izjavu iz članka 16. stavka 2. ovih Pravila i sve okolnosti koje bi mogle dovesti u sumnju nepristranost i nezavisnost, dostupnost i sposobnost kvalitetnog i pravovremenog obavljanja funkcije arbitra i eventualne primjedbe stranaka. Tajništvo nije obavezno obrazložiti svoju odluku.

2. Ako prijedlog za imenovanje arbitra nije potvrđen, tajništvo poziva stranku, odnosno arbitre da u roku koji im odredi, ponovno predlože arbitra. U izuzetnim slučajevima arbitra, po prethodnom savjetovanju sa strankama i drugim arbitrima, može neposredno imenovati predsjedništvo.
3. Smatra se da je arbitražno vijeće konstituirano nakon potvrde svih predloženih arbitara. Tajništvo obavještava stranke o konstituiranju arbitražnog vijeća.

Članak 18.

Izuzeće arbitra

1. Izuzeće arbitra može se zahtijevati ako postoje okolnosti koje dovode u opravdanu sumnju nepristranost i nezavisnost arbitra, ili ako arbitar nema kvalifikacije oko kojih su se stranke suglasile. Stranka može zahtijevati izuzeće arbitra čije je imenovanje predložila, ili je sudjelovala u predlaganju njegova imenovanja, samo iz razloga za koje je saznala poslijepredlaganja arbitra.
2. Stranka može zahtijevati izuzeće arbitra najkasnije u roku od 15 dana od datuma kada je saznala za okolnosti iz stavka 1. Ako stranka u tom roku ne zahtijeva izuzeće arbitra, smatra se da se odrekla prava na zahtijevanje izuzeće.
3. Zahtjev za izuzećem arbitra stranka šalje tajništvu. Zahtjev se šalje pisanim putem uz navođenje razloga za izuzeće.
4. O zahtjevu za izuzećem arbitra tajništvo obavještava arbitra čije se izuzeće zahtijeva, druge stranke i preostale arbitre, i određuje im rok u kojem se mogu izjasniti u vezi sa zahtjevom za izuzećem.
5. Ako se druge stranke slože s izuzećem ili se arbitar sam povuče s funkcije, imenuje se arbitar zamjenik u skladu s člankom 19. ovih Pravila. Činjenica da se arbitar povukao sa svoje funkcije ili da su se stranke složile s njegovim izuzećem, ne znači njegovo prihvatanje razloga za izuzećem kao osnovanih.
6. Ako se druge stranke ne slože s izuzećem ili ako se arbitar sam ne povuče sa svoje funkcije, o zahtjevu za izuzećem odlučuje predsjedništvo. Predsjedništvo nije obavezno obrazložiti svoju odluku.

Članak 19.

Razrješenje i zamjena arbitra

1. Predsjedništvo će razriješiti arbitra dužnosti ako:
  - i. se s razrješenjem arbitra suglase sve stranke ili
  - ii. arbitar *de jure* ili *de facto* ne može obavljati svoju funkciju ili je ne obavlja u skladu s ovim Pravilima,
  - iii. prihvati povlačenje arbitra,
  - iv. usvoji zahtjev za izuzećem arbitra iz članka 18.
2. Prije donošenja odluke iz alineje 2. stavka 1., predsjedništvo strankama i arbitrima može dati mogućnost da se izjasne o razrješenju. Predsjedništvo nije obavezno obrazložiti odluku o razrješenju.
3. Kad je arbitar razriješen svoje dužnosti ili u tijeku postupka umre, za imenovanje arbitra zamjenika se *mutatis mutandis* primjenjuju odredbe članaka od 13. do 17.
4. Kad spor rješava arbitražno vijeće koje čini više arbitara, predsjedništvo u izuzetnim okolnostima može odlučiti da preostali arbitri nastave postupak i sami donesu odluku. Pritom procjenjuje u kojoj fazi se postupak nalazi i druge okolnosti predmeta. Predsjedništvo će se prije donošenja odluke savjetovati sa strankama i ostalim arbitrima.
5. Poslije imenovanja arbitra zamjenika, novo konstituirano arbitražno vijeće odlučuje je li i u kojem opsegu potrebno ponoviti obavljene procesne radnje.

POSTUPAK PRED ARBITRAŽNIM VIJEĆEM

Članak 20.

Predaja predmeta arbitražnom vijeću

Poslije konstituiranja arbitražnog vijeća i plaćanja predujma troškova, tajništvo predaje predmet arbitražnom vijeću.

Članak 21.

Vođenje postupka

1. Arbitražno vijeće vodi postupak u skladu s ovim Pravilima i dogovorom stranaka na način koji smatra primjerenim. Pritom stranke tretira jednakom i svakoj od njih u odgovarajućoj fazi postupka daje razumnu mogućnost da se izjasni o predmetu spora. Prilikom vršenja svog diskrečijskog prava, arbitražno vijeće vodi postupak tako da se izbjegnu nepotrebna odugovlačenja i troškovi i da se osigura pravično i učinkovito rješavanje spora.
2. Svi sudionici postupka dužni su postupati u dobroj vjeri i učiniti sve da postupak teče učinkovito i da ne nastanu nepotrebni troškovi i odugovlačenja. Ako stranka ne postupa u skladu s navedenim, arbitražno vijeće može uzeti to u obzir prilikom odmjeravanja troškova arbitražnog postupka strankama.

Članak 22.

Mjesto arbitraže

1. Ako se stranke nisu sporazumjele oko mesta arbitraže, odredit će ga predsjedništvo, osim ako predsjedništvo, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, smatra da je primjerenije da ga odredi arbitražno vijeće.
2. Arbitražno vijeće, nakon savjetovanja sa strankama, može održati usmenu raspravu ili bilo koju drugu procesnu radnju u bilo kojem mjestu koje smatra odgovarajućim.
3. Arbitražno vijeće može se sastati i održati vijećanje u bilo kojem mjestu koje smatra odgovarajućim.
4. Smatra se da je pravorijek donesen u mjestu arbitraže.

Članak 23.

Jezik postupka

1. Ako se stranke nisu sporazumjele oko toga na kojem jeziku ili jezicima će se provoditi postupak, o tome odlučuje arbitražno vijeće odmah nakon konstituiranja. Pritom arbitražno vijeće uzima u obzir okolnosti predmeta i strankama daje mogućnost da se o tome izjasne.
2. Arbitražno vijeće može odrediti da se bilo koji dokument ili dokaz priloži u prijevodu na jezik ili jezike postupka.

Članak 24.

Mjerodavno pravo

1. Arbitražno vijeće donosi odluku o sporu na temelju pravnih pravila koja su stranke izabrale kao mjerodavna za bit spora. Izbor prava ili pravnog sustava određene države podrazumijeva neposredno upućivanje na pravila materijalnog prava te države, a ne na njezina pravila o određivanju mjerodavnog prava.
2. Ako stranke nisu postigle dogovor, arbitražno vijeće odlučuje na osnovu pravnih pravila koja smatra primjerenim.
3. Arbitražno vijeće može donijeti odluku po principu *amiable compositeur* ili *ex aequo et bono* samo na osnovu izričitog ovlaštenja stranaka.
4. Arbitražno vijeće dužno je odlučiti u skladu s odredbama ugovora i poštivati važeće trgovačke običaje.

Članak 25.

Vremenski plan tijeka postupka

1. Nakon što mu je predmet predan, arbitražno vijeće bez odgode definira vremenski plan tijeka postupka uz prethodno savjetovanje sa strankama.
2. Vremenskim planom tijeka postupka arbitražno vijeće određuje rokove za podnošenje tužbe, odgovora na tužbu i eventualne daljnje pismene podneske, datum(e) usmene rasprave, datum do kad arbitražno vijeće mora donijeti pravorijek, odnosno drugo što smatra potrebnim.
3. Vremenski plan tijeka postupka i njegove eventualne promjene arbitražno vijeće mora dostaviti strankama i LAC-u.

Članak 26.

Tužba

1. U roku koji odredi arbitražno vijeće tužitelj šalje tužbu tuženiku, svim arbitrima i LAC-u.
2. Ako ne proizlazi iz zahtjeva za arbitražu, tužba mora sadržavati:
  - i. zahtjev i
  - ii. činjenice i pravnu osnovu na kojima tužitelj zasniva svoj zahtjev.
3. Tužbi, koliko je to moguće, treba priložiti dokumente i druge dokaze na koje se poziva tužitelj.

Članak 27.

Odgovor na tužbu

1. Tuženik, u roku koji odredi arbitražno vijeće, šalje odgovor na tužbu tužitelju, svim arbitrima i LAC-u.
2. Ako ne proizlazi iz odgovora na zahtjev za arbitražu, odgovor na tužbu mora sadržavati:
  - i. navode o tome priznaje li i u kojem opsegu tuženik zahtjev tužitelja ili ga osporava i
  - ii. činjenice i razloge na kojima tuženik utemeljuje svoje navode.
3. Odgovoru na tužbu, koliko je to moguće, treba priložiti dokumente i druge dokaze na koje se poziva tuženik.
4. Za protutužbu i prigovor radi prebijanja primjenjuju se *mutatis mutandis* odredbe članka 26.

Članak 28.

Daljnji pismeni podnesci

Arbitražno vijeće nakon savjetovanja sa strankama može odlučiti o tome koje daljnje pismene podneske, osim tužbe i odgovora na tužbu, stranke trebaju podnijeti i odrediti im rok za njihovo podnošenje.

Članak 29.

Preinaka zahtjeva

Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, mogu u tijeku postupka preinaćiti ili dopuniti tužbu, odgovor na tužbu, protutužbu ili prigovor radi prebijanja, ako tako preinačeni ostaju u okviru ugovora o arbitraži. Arbitražno vijeće neće dopustiti preinaku ili dopunu ako ocijeni da bi to prouzročilo nerazmjerno odugovlačenje postupka, ili bi zbog preinačenja ili dopune bili nerazmjerno povrijeđeni interesи drugih stranaka, ili iz drugih opravdanih razloga.

Članak 30.

Nadležnost arbitražnog vijeća

1. Arbitražno vijeće nadležno je donijeti odluku o svojoj nadležnosti, uključujući i sve prigovore koji se odnose na postojanje ili valjanost ugovora o arbitraži.

2. Stranka mora istaknuti prigovor nenađežnosti arbitražnog vijeća najkasnije u odgovoru na tužbu, a u slučaju protutužbe ili prigovora radi prebijanja, u odgovoru na protutužbu, odnosno prigovor radi prebijanja. Okolnost što je stranka predložila arbitra ili sudjelovala u postupku njegova imenovanja ne utječe na njeno pravo prigovora. Prigovor da arbitražno vijeće prekoračuje granice svojih ovlaštenja stranka mora istaknuti neposredno po obavljenoj radnji koju smatra prekoračenjem nadležnosti. U oba slučaja arbitražno vijeće može dopustiti prigovor i kasnije, ako smatra da je zakašnjenje stranke opravdano.
3. Arbitražno vijeće o svojoj nadležnosti može donijeti posebnu odluku ili to može učiniti u okviru odluke o biti spora. Arbitražno vijeće može nastaviti postupak i donijeti pravorijek bez obzira na to vodi li se pred državnim sudom postupak za osporavanje njegove nadležnosti.

Članak 31.

Dokazi

1. Arbitražno vijeće odlučuje o dopustivosti, važnosti, značenju i dokaznoj snazi svakog dokaza.
2. Arbitražno vijeće bilo kad u tijeku postupka od bilo koje stranke može zahtijevati da u određenom roku:
  - i. navede koje dokaze podnosi i koje činjenice dokazuje pojedinačnim dokazima,
  - ii. podnese dokumente ili druge dokaze za koje arbitražno vijeće smatra da bi mogli biti relevantni za ishod postupka.

Članak 32.

Usmena rasprava

1. Usmena rasprava će se održati ako jedna od stranaka to zahtijeva ili ako arbitražno vijeće to ocijeni potrebnim.
2. Arbitražno vijeće pravovremeno će obavijestiti stranke o vremenu i mjestu održavanja usmene rasprave.
3. Usmena rasprava nije javna, osim ako su se stranke drukčije sporazumjele.
4. Arbitražno vijeće odlučuje hoće li se o usmenoj raspravi voditi zapisnik i u kojem obliku.

Članak 33.

Svjedoci

1. Arbitražno vijeće određuje način i tijek saslušanja svjedoka i vještaka koje su stranke same angažirale. Arbitražno vijeće može odlučiti da svjedoci ili vještaci koje su stranke angažirale ne budu prisutni tijekom davanja izjava drugih svjedoka ili ovakvih vještaka. Arbitražno vijeće može odrediti saslušanje svjedoka i vještaka koje su stranke angažirale putem sredstava telekomunikacije (na primjer putem video-konferencije).
2. Arbitražno vijeće prije svake usmene rasprave može naložiti strankama da se izjasne o tome kojeg svjedoka ili vještaka predlažu i koje činjenice dokazuju njihovim svjedočenjem.
3. Nakon savjetovanja sa strankama arbitražno vijeće može odrediti da se prije usmene rasprave i u roku koji arbitražno vijeće odredi pojedinačno svjedočenje podnese u formi potpisane pismene izjave.

Članak 34.

Vještak kojeg postavlja arbitražno vijeće

1. Nakon savjetovanja sa strankama arbitražno vijeće može imenovati jednog ili više vještaka radi podnošenja pismenog nalaza i mišljenja o pitanjima koja odredi arbitražno vijeće.
2. Arbitražno vijeće od stranaka može zahtijevati da vještaku predoče sve relevantne podatke i da mu dostave, odnosno omoguće pristup i pregled dokumenata, roba ili drugih predmeta.
3. Dobiveni nalaz i mišljenje vještaka arbitražno vijeće šalje strankama, koje na njega mogu dati primjedbe u pismenom obliku.
4. Na zahtjev bilo koje stranke vještak može biti saslušan na usmenoj raspravi, na kojoj mu stranke mogu postavljati pitanja i dovesti druge vještake koji će dati svoje mišljenje o predmetnim pitanjima.

Članak 35.

Neaktivnost stranaka

1. Ako tužitelj bez opravdanog razloga ne podnese tužbu u određenom roku, arbitražno vijeće obustavlja postupak, osim u slučaju kad postoje druga pitanja o kojima treba odlučiti i vijeće to ocijeni potrebnim.

2. Ako tuženik bez opravdanog razloga ne podnese odgovor na tužbu u određenom roku, arbitražno vijeće nastavlja postupak, pri čemu ne tretira ovakav propust kao priznanje navoda tužitelja.
3. Ako se stranka koja je bila uredno obaviještena ne pojavi na usmenoj raspravi bez opravdanog razloga, arbitražno vijeće može nastaviti postupak.
4. Ako stranka koja je bila uredno pozvana da podnese dokumente ili druge dokaze to bez opravdanog razloga ne učini, arbitražno vijeće može donijeti pravorijek na osnovu dokaza kojima raspolaže.
5. Ako stranka bez opravdanog razloga ne postupi u skladu s bilo kojom odredbom ovih Pravila ili naredbom arbitražnog vijeća, vijeće procjenjuje kakve će biti posljedice njene neaktivnosti.

Članak 36.

Odricanje od prava na prigovor

Smatra se da se stranka odrekla svog prava na prigovor zbog kršenja ugovora o arbitraži, ovih Pravila ili drugih pravila koja se primjenjuju u postupku, ako je znala ili je morala znati za kršenje, a ipak nastavlja sudjelovati u postupku i bez nepotrebног odlaganja, odnosno u roku koji je za to predviđen, nije podnijela prigovor zbog kršenja.

Članak 37.

Privremene mjere

1. Na zahtjev stranke arbitražno vijeće može izreći svaku privremenu mjeru koju smatra potrebnom. U vezi s predloženom privremenom mjerom arbitražno vijeće može naložiti strankama da osiguraju odgovarajuće osiguranje.
2. U izuzetnim okolnostima, ako to procjeni neophodnim, arbitražno vijeće može izreći privremenu mjeru prije nego što suprotnoj stranci da mogućnost da se izjasni o zahtjevu. U tom slučaju, arbitražno vijeće je obvezno, čim to postane moguće, da omogući suprotnoj stranci da se izjasni o zahtjevu i da na osnovu njene izjave preispita odluku o privremenoj mjeri.
3. Na zahtjev bilo koje stranke, a u izuzetnim okolnostima, po prethodnom obavještenju stranaka i po vlastitoj inicijativi,

arbitražno vijeće može izmijeniti, zadržati ili opozvati privremenu mjeru koju je izreklo.

4. Prihvaćanjem ovih Pravila stranke se obvezuju da će svaku privremenu mjeru izvršiti bez odlaganja, odnosno u roku koji odredi arbitražno vijeće. Stranka koja predlaže privremenu mjeru odgovara za troškove i štetu koje mjera prouzroči bilo kojoj stranci ako arbitražno vijeće kasnije utvrdi da u tadašnjim okolnostima ta mjera ne bi smjela biti izrečena. Arbitražno vijeće može donijeti odluku o zahtjevu za naknadu tako nastalih troškova ili štete bilo kad u tijeku postupka.
5. Zahtjev za izricanje privremene mjere ili drugog sredstva osiguranja koji stranka podnese državnom sudu nije nespojiv s ugovorom o arbitraži ili s ovim Pravilima i ne smatra se odricanjem od ugovora o arbitraži.

Članak 38.

Arbitar za hitne slučajeve

1. Stranka kojoj je potrebna hitna privremena mjeru, koja ne može pričekati konstituiranje arbitražnog vijeća, može zahtijevati postupak pred arbitrom za hitne slučajeve u skladu s Dodatkom III.
2. Pravila o postupku pred arbitrom za hitne slučajeve ne primjenjuju se ako su se stranke dogovorile za isključenje primjene Dodatka III.

Članak 39.

Zaključenje rasprave o predmetu

1. Kad arbitražno vijeće ocijeni da su stranke imale dovoljno mogućnosti da se izjasne o predmetu, priopćit će da je rasprava o predmetu zaključena.
2. U izuzetnim okolnostima, arbitražno vijeće prije donošenja pravorijeka, na prijedlog stranke ili na vlastitu inicijativu, može ponovno otvoriti raspravu o predmetu.

PRAVORIJEK

Članak 40.

Donošenje pravorijeka i zaključaka

1. Arbitražno vijeće, koje čini više od jednog arbitra, pravorijek ili zaključak donosi većinom glasova svojih članova. Ako se ne postigne većina, pravorijek ili zaključak donosi predsjednik arbitražnog vijeća.
2. Arbitražno vijeće može donijeti poseban pravorijek o pojedinačnim zahtjevima ili pitanjima.
3. Arbitražno vijeće može ovlastiti predsjednika arbitražnog vijeća da odlučuje o pitanjima postupka, s tim da vijeće kasnije može izmijeniti ovakve odluke.
4. Ako neki od arbitara bez opravdanog razloga ne sudjeluje u savjetovanju o donošenju pravorijeka ili zaključka, iako mu je za to dana razumna mogućnost, to ne sprječava ostale arbitre da donesu odluku.

Članak 41.

Oblik i učinak pravorijeka

1. Pravorijek se izdaje u pismenom obliku. Arbitražno vijeće navodi razloge na osnovu kojih je donesen pravorijek, osim ako su se stranke sporazumjele da razloge ne treba navoditi.
2. Pravorijek je konačan i obvezujući za stranke. Među strankama ima učinak pravomoćne i obvezujuće sudske presude. Prihvaćanjem ovih Pravila stranke se obavezuju provesti svaki pravorijek bez odlaganja, odnosno u roku određenom u odluci.
3. Arbitri potpisuju pravorijek i navode datum donošenja i mjesto arbitraže, određeno u skladu s člankom 22. ovih Pravila. Ako arbitražno vijeće čini više od jednog arbitra i ako netko od njih ne potpiše pravorijek, u odluci se navode razlozi zbog kojih nije potpisana.
4. Arbitražno vijeće bez odlaganja dostavlja pravorijek tajništvu u dovoljnem broju potpisanih primjeraka za sve stranke i LAC-u.
5. Tajništvo na svim primjercima pravorijeka potvrđuje da se radi o pravorijeku donesenom na osnovu ovih Pravila.

6. Tajništvo svakoj stranci dostavlja primjerak pravorijeka. Jedan primjerak pravorijeka i potvrdu o dostavljanju strankama čuva LAC.

Članak 42.

Rok za izdavanje konačnog pravorijeka

Arbitražno vijeće izdaje konačni pravorijek u roku od devet mjeseci od predaje predmeta vijeću u skladu s člankom 20. ovih Pravila. Predsjedništvo može produljiti taj rok iz opravdanih razloga uz obrazloženi prijedlog arbitražnog vijeća ili na vlastitu inicijativu. Pritom od arbitražnog vijeća može zahtijevati izvještaj o stanju predmeta i razlozima nemogućnosti donošenja pravorijeka u određenom roku.

Članak 43.

Nagodba i drugi razlozi okončanja postupka

1. Ako se stranke nagode o sporu prije donošenja konačnog pravorijeka, arbitražno vijeće donosi zaključak o obustavljanju postupka ili će, ako to zahtijevaju stranke i ako se vijeće složi, zapisati nagodbu u obliku pravorijeka na temelju nagodbe. Za takav pravorijek primjenjuju se odredbe članaka 40. i 41., a arbitražno vijeće nije obvezno navesti razloge ovakve odluke.
2. Ako prije donošenja konačnog pravorijeka nastavak postupka postane nepotreban ili nemoguć iz bilo kojeg razloga koji nije naveden u stavku 1., arbitražno vijeće obaveštava stranke o namjeri da doneše zaključak o obustavi postupka. Arbitražno vijeće može donijeti ovakav zaključak osim ako jedna od stranaka podnese opravdani prigovor.

Članak 44.

Ispravak i tumačenje pravorijeka i dopunski pravorijek

1. Svaka stranka, u roku od 30 dana od primitka pravorijeka, uz obaveštavanje ostalih stranaka i tajništva, može zahtijevati od arbitražnog vijeća:
  - i. ispravak pisane, računalne ili druge slične greške u pravorijeku,
  - ii. tumačenje pojedinačne točke ili dijela pravorijeka i
  - iii. dopunski pravorijek o zahtjevima koji su bili istaknuti u postupku, a o njima se nije odlučivalo u pravorijeku.

2. Arbitražno vijeće drugim strankama daje mogućnost da se izjasne o zahtjevu iz stavka 1. Ako arbitražno vijeće smatra da je zahtjev osnovan, ispraviti će grešku u pravorijeku, odnosno dat će tumačenje pravorijeka u roku od 30 dana, ili će donijeti dopunski pravorijek u roku od 60 dana od primitka zahtjeva. Na obrazloženi prijedlog arbitražnog vijeća predsjedništvo iz opravdanih razloga može produljiti rokove iz ovog stavka.
3. Arbitražno vijeće može ispraviti greške iz stavka 1(i) i po vlastitoj inicijativi, u roku od 30 dana od donošenja pravorijeka.
4. Za ispravak, tumačenje pravorijeka i dopunski pravorijek primjenjuju se odredbe članaka 40. i 41. ovih Pravila. Ispravak, odnosno tumačenje, čine sastavni dio pravorijeka.

TROŠKOVI ARBITRAŽNOG POSTUPKA

Članak 45.

Troškovi arbitraže

1. Troškovi arbitraže sastoje se od:
  - i. naknade za arbitražno vijeće,
  - ii. administrativnih troškova LAC-a i
  - iii. troškova arbitražnog vijeća i LAC-a.
2. Prije donošenja konačnog pravorijeka, arbitražno vijeće od tajništva treba dobiti konačan iznos troškova arbitraže. Tajništvo određuje konačan iznos troškova arbitraže u skladu s tarifom (Dodatak II), važećom u vrijeme kada je postupak započeo.
3. Kad se postupak prije donošenja konačnog pravorijeka okonča zaključkom o obustavljanju postupka ili pravorijekom na temelju nagodbe, tajništvo određuje adekvatan konačni iznos troškova arbitraže uzimajući u obzir fazu u kojoj je postupak okončan, radnje koje je obavilo arbitražno vijeće i druge relevantne okolnosti. Visina naknade za arbitražno vijeće može u tom slučaju biti niža od minimalnog iznosa koji proizlazi iz Dodatka II.
4. U konačni pravorijek, pravorijek na temelju nagodbe ili zaključak o obustavljanju postupka, arbitražno vijeće

uključuje troškove arbitraže prema tome kako ih je konačno odredilo tajništvo i prikazuje ih raščlanjeno na naknade i troškove za svakog od arbitra i za LAC.

5. Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, arbitražno vijeće na zahtjev bilo koje stranke odlučuje o raspodjeli troškova arbitraže između stranaka. Pritom uzima u obzir ishod arbitražnog postupka i druge relevantne okolnosti.
6. Stranke su arbitrima i LAC-u solidarno odgovorne za troškove arbitraže.
7. Upisna pristojba, administrativni troškovi LAC-a i naknada za arbitražno vijeće, koji proizlaze iz Dodatka II, ne uključuju eventualni porez na dodanu vrijednost. Arbitri, prilikom imenovanja, tajništvu dostavljaju podatak o stopi poreza na dodanu vrijednost, koji se obračunava prema iznosu koji će im biti isplaćen.

Članak 46.

Troškovi stranaka

Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, arbitražno vijeće na zahtjev stranke u konačnom pravorijeku, pravorijeku na temelju nagodbe ili zaključku o obustavljanju postupka odlučuje o naknadi razumnih troškova koje su stranke imale tijekom postupka, uključujući i troškove pravnog zastupanja. Pritom uzima u obzir ishod arbitražnog postupka i druge relevantne okolnosti.

Članak 47.

Predujam za troškove arbitraže

1. Tajništvo određuje iznos koji stranke trebaju platiti kao predujam za troškove arbitraže (predujam).
2. Predujam odgovara predviđenoj visini troškova arbitraže, kao što su definirani u članku 45. stavku 1. ovih Pravila. Predujam se plaća na račun LAC-a.
3. Tužitelj i tuženik plaćaju po pola predujma, osim ako su određeni posebni predujmi. Ako je osim tužbe podnesena i protutužba ili prigovor radi prebijanja, tajništvo za svaku stranku može odrediti poseban predujam u skladu s njenim zahtjevom. Ako predujam nije dovoljan za pokrivanje troškova arbitraže ili u drugim opravdanim slučajevima, na prijedlog arbitražnog vijeća ili po vlastitoj inicijativi, tajništvo može strankama naložiti plaćanje dodatnog predujma.

4. Ako neka od stranaka u roku koji je odredilo tajništvo ne izvrši zahtijevano plaćanje, tajništvo poziva suprotnu stranku da izvrši plaćanje i određuje joj rok za to. Ako i suprotna stranka ne izvrši plaćanje u skladu s pozivom, tajništvo može u cjelini ili djelomično obustaviti postupak. Ako jedna stranka izvrši plaćanje umjesto druge stranke, na njen zahtjev arbitražno vijeće može donijeti poseban pravorijek kojim drugu stranku obvezuje na nadoknadu plaćenog dijela predujma.
5. Po okončanju postupka neiskorišteni dio predujma vraća se strankama.

UBRZANI ARBITRAŽNI POSTUPAK

Članak 48.

Pravila ubrzanog arbitražnog postupka

1. Pravila ubrzanog arbitražnog postupka (ubrzani postupak) primjenjuju se ako se stranke u ugovoru o arbitraži ili kasnije izričito suglase o ubrzanom postupku. Stranke se mogu dogovoriti o ubrzanom postupku najkasnije do predaje odgovora na zahtjev za arbitražu.
2. Kad stranke ugovore ubrzani postupak, primjenjuju se Arbitražna pravila Ljubljanskog arbitražnog centra pri Gospodarskoj komori Slovenije s izmjenama navedenima u ovom članku.
3. Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, spor po ubrzanom postupku rješava arbitar pojedinac, osim ako predsjedništvo, uzimajući u obzir kompleksnost i druge okolnosti predmeta, odluči da spor rješava arbitražno vijeće sastavljeno od tri arbitra.
4. Kad arbitražno vijeće čini arbitar pojedinac, stranke ga predlažu sporazumno u roku od 15 dana od poziva tajništva. Ako arbitar pojedinac u tom roku nije predložen, imenovat će ga predsjedništvo.
5. Kad arbitražno vijeće čini više od jednog arbitra, tužitelj predlaže arbitra u zahtjevu za arbitražu, a tužnik u roku od 15 dana od poziva tajništva. Imenovani arbitri u roku od 15 dana od poziva tajništva predlažu arbitra koji će vršiti funkciju predsjednika arbitražnog vijeća. Ako neki od arbitara nije predložen u roku, imenovat će ga predsjedništvo.

- OPĆA PRAVILA
6. Arbitražno vijeće donosi konačni pravorijek u roku od šest mjeseci od predaje predmeta vijeću u skladu s člankom 20. ovih Pravila. Predsjedništvo može prodljiti taj rok iz opravdanih razloga, na obrazloženi prijedlog arbitražnog vijeća ili po vlastitoj inicijativi. Pritom od arbitražnog vijeća može zahtijevati izvještaj o stanju predmeta i razlozima nemogućnosti donošenja pravorijeka u određenom roku.
  7. Arbitražno vijeće vodi ubrzani postupak tako da konačni pravorijek može izdati u roku iz stavka 6. Ako arbitražno vijeće ne odluči drukčije, vrijede sljedeće odredbe:
    - i. poslije predaje odgovora na zahtjev za arbitražu, stranke po pravilu mogu podnijeti samo tužbu, odgovor na tužbu i eventualnu protutužbu, odnosno prigovor radi prebijanja i odgovor na njih;
    - ii. svi podnesci i druga pismena priopćenja šalju se elektroničkim putem;
    - iii. rokovi koje za slanje pismenih podnesaka određuje arbitražno vijeće u pravilu nisu duži od 15 dana;
    - iv. arbitražno vijeće može održati usmenu raspravu, osim ako se stranke sporazumiju da će o sporu biti odlučeno samo na osnovu pismenih podnesaka;
    - v. po završenoj usmenoј raspravi stranke više ne mogu podnosići pismene podneske i
    - vi. arbitražno vijeće navodi sažetak razloga na osnovu kojih se donosi pravorijek, osim ako su se stranke sporazumjele da razloge ne treba navoditi.

OPĆA PRAVILA

Članak 49. Osnovno pravilo

Arbitražno vijeće, stranke i LAC će u vezi sa svim pitanjima koja ovim Pravilima nisu posebno regulirana postupati u duhu ovih Pravila i s ciljem da se osigura ovršnost pravorijeka.

Članak 50.

Tajnost

1. Ako se stranke nisu izričito drukčije sporazumjele, LAC, arbitri i arbitar za hitne slučajeve obvezni su čuvati tajnost postupka, pravorijeka, zaključaka i drugih odluka arbitražnog vijeća. Ta obveza vrijedi i za vještace koje postavlja arbitražno vijeće i članove predsjedništva i tajništva.
2. Ako se stranke nisu izričito drukčije sporazumjele, obvezne su čuvati tajnost pravorijeka, zaključaka i drugih odluka arbitražnog vijeća i LAC-a i svih dokumenata koje u postupku podnese bilo koja stranka, a nisu javno dostupni, osim u slučaju i opsegu u kojem ih je stranka obvezna otkriti ili je otkrivanje potrebno za zaštitu ili ostvarivanje njenih prava, odnosno za ovru ili poništenje pravorijeka pred državnim sudom.
3. Zasjedanja arbitražnog vijeća su tajna.
4. LAC može objaviti pravorijek, zaključke i druge odluke arbitražnog vijeća i LAC-a u stručnim publikacijama u anonimnom obliku koji ne omogućava identifikaciju stranaka i drugih osoba, osim ako se bilo koja stranka u roku od 60 dana od njihova donošenja tome protivi pismenim putem.

Članak 51.

Jezična verzija Pravila

Kad jezik postupka nije slovenski, verzija ovih Pravila na engleskom ima veću snagu od verzija ovih Pravila na drugim jezicima.

Članak 52.

Isključenje odgovornosti

Arbitri, arbitar za hitne slučajeve, LAC, članovi predsjedništva i tajništvo, Gospodarska komora Slovenije i njeni zaposlenici nisu odgovorni ni za kakvu aktivnost ili propust u vezi s postupkom, ako je takvo isključenje odgovornosti dopušteno važećim propisima.

Članak 53.

Stupanje na snagu

Ova Pravila stupaju na snagu 1. siječnja 2014.

DODACI

DODATAK I

ORGANIZACIJA LAC-a

Članak 1.

LAC

1. Ljubljanski arbitražni centar pri Gospodarskoj komori Slovenije (LAC) samostalna je i neovisna institucija koja pruža administrativnu podršku pri rješavanju sporova.
2. LAC čine predsjedništvo i tajništvo. Uvjete za djelovanje LAC-a osigurava Gospodarska komora Slovenije.

Članak 2.

Zadaci LAC-a

LAC:

- i. pruža administrativnu podršku pri rješavanju domaćih sporova i sporova s međunarodnim obilježjem putem arbitraže, posredovanja i putem drugih oblika alternativnog rješavanja sporova, u skladu s vlastitim pravilima i drugim pravilima i postupcima o kojima se stranke dogovore i
- ii. daje informacije o arbitraži, posredovanju i drugim alternativnim oblicima rješavanja sporova.

Članak 3.

Predsjedništvo

1. Predsjedništvo čine predsjednik, potpredsjednik i pet članova.
2. Predsjedništvo u pojedinačnim postupcima donosi odluke za koje je nadležno u skladu s ovim Pravilima ili drugim pravilima LAC-a, o kojima se stranke dogovore. Odluke predsjedništva su konačne i predsjedništvo ih nije obvezno obrazložiti.
3. Sjednice predsjedništva saziva i vodi predsjednik, ili potpredsjednik u njegovoj odsutnosti. Tri člana predsjedništva čine kvorum. Predsjedništvo donosi odluke većinom glasova prisutnih članova. U slučaju jednakog broja glasova, glas predsjedavajućeg je odlučujući. Član predsjedništva ne može se suzdržati od glasanja.

4. U hitnim slučajevima odluku u ime predsjedništva donosi predsjednik ili, u njegovoj odsutnosti, potpredsjednik.
5. Član predsjedništva nema pravo glasa ako se radi o odlučivanju u postupku u kojem je imenovan za arbitra. Ta činjenica ne utječe na zahtijevani kvorum predsjedništva.

Članak 4.

Imenovanje predsjedništva

1. Predsjedništvo imenuje upravni odbor Gospodarske komore Slovenije (odbor direktora).
2. Mandat predsjednika, potpredsjednika i članova predsjedništva traje četiri godine uz mogućnost ponovnog imenovanja.
3. U izuzetnim okolnostima odbor direktora može opozvati člana predsjedništva. Ako članu predsjedništva prestane mandat zbog ostavke, opoziva ili nekog drugog razloga, odbor direktora imenuje novog člana predsjedništva za preostalo razdoblje mandata.

Članak 5.

Tajništvo

1. Tajništvo ima stručnu službu koja nadzire učinkovitost postupka i rada arbitara i obavlja druge poslove u skladu s ovim Pravilima. Tajništvom rukovodi generalni tajnik.
2. Tajništvo u pojedinačnim postupcima donosi odluke za koje je nadležno u skladu s ovim Pravilima ili drugim pravilima LAC-a o kojima se stranke dogovore. Odluke tajništva su konačne i tajništvo ih nije obvezno obrazložiti.
3. Tajništvo može donijeti odluku o pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti predsjedništva, koje predsjedništvo prenese na tajništvo.

Članak 6.

Imenovanje generalnog tajnika

Generalnog tajnika imenuje predsjednik Gospodarske komore Slovenije uz suglasnost predsjednika LAC-a, za mandatno razdoblje od četiri godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja.

Članak 7.

Rad LAC-a

LAC čuva tajnost postupaka, pravorijeka, zaključaka i drugih odluka. LAC u svim postupcima postupa nepristrano i u duhu učinkovitosti.

DODATAK II

TARIFA

Članak 1.

Upisna pristojba

1. Upisna pristojba iz članka 6. ovih Pravila iznosi 1.000 EUR i nepovratna je.
2. Upisna pristojba je uključena u administrativne troškove LAC-a iz članka 3. ovog Dodatka.
3. Upisna pristojba uračunava se u dio predujma koji plaća tužitelj u skladu sa člankom 47. ovih Pravila.

Članak 2.

Naknada za arbitražno vijeće

1. Tajništvo određuje visinu naknade za predsjednika arbitražnog vijeća i arbitra pojedinca na osnovu Tabele A. Naknada za arbitra pojedinca je za 20% viša od naknade za predsjednika arbitražnog vijeća.
2. Svaki od članova arbitražnog vijeća dobiva 60% naknade određene za predsjednika arbitražnog vijeća. Tajništvo, poslije savjetovanja s arbitražnim vijećem, može odrediti primjenu drugičijeg postotka.
3. Vrijednost predmeta spora određuje se kao zbroj vrijednosti svih tužbenih zahtjeva i zahtjeva protutužbi. Isto vrijedi i za prigovore radi prebijanja, osim ako njihovo razmatranje ne predstavlja bitno uvećanje opsega posla. Kad vrijednost predmeta spora nije moguće utvrditi, prilikom određivanja visine naknade arbitražnom vijeću tajništvo uzima u obzir sve relevantne okolnosti predmeta.
4. Prilikom određivanja visine naknade arbitražnom vijeću, tajništvo uzima u obzir brižljivost i učinkovitost arbitara, opseg obavljenog posla, kompleksnost predmeta, učinkovitost tijeka postupka i pravovremenost donošenja pravorijeka. U izuzetnim slučajevima tajništvo može odstupiti od iznosa koji proizlazi iz Tabele A.

Članak 3.

Administrativni troškovi LAC-a

1. Tajništvo određuje administrativne troškove LAC-a na osnovu Tabele B.
2. Vrijednost predmeta spora određuje se kao zbroj vrijednosti svih tužbenih zahtjeva i zahtjeva protutužbi. Isto vrijedi i za prigovore radi prebijanja, osim ako njihovo razmatranje ne predstavlja bitno uvećanje opsega posla. Kad vrijednost predmeta spora nije moguće utvrditi, tajništvo prilikom određivanja visine administrativnih troškova LAC-a uzima u obzir sve relevantne okolnosti predmeta.
3. U izuzetnim slučajevima tajništvo može odstupiti od iznosa koji proizlazi iz Tabele B.

Članak 4.

Troškovi arbitražnog vijeća i LAC-a

1. Osim naknade za arbitražno vijeće i administrativnih troškova LAC-a, tajništvo određuje i visinu iznosa za pokrivanje razumnih troškova koji su nastali svakom od arbitara i LAC-u.
2. Troškovi arbitražnog vijeća mogu uključivati i naknade i troškove za vještace, koje u skladu s člankom 34. ovih Pravila postavlja arbitražno vijeće.
3. LAC usvaja smjernice za obračunavanje troškova arbitražnog vijeća koje su namijenjene arbitrima.

TABELA A

Vrijednost predmeta sporu (u EUR)	Naknada za predsjednika arbitražnog vijeća¹ Minimum (u EUR)	Maksimum (u EUR)
do 25.000	1.800	2.700
od 25.000 do 50.000	1.800 + 2,8 % od vrijednosti više od 25.000	2.700 + 4,2 % od vrijednosti više od 25.000
od 50.000 do 100.000	2.500 + 4,2 % od vrijednosti više od 50.000	3.750 + 6,3 % od vrijednosti više od 50.000
od 100.000 do 250.000	4.600 + 1,6 % od vrijednosti više od 100.000	6.900 + 2,4 % od vrijednosti više od 100.000
od 250.000 do 500.000	7.000 + 1,56 % od vrijednosti više od 250.000	10.500 + 2,34 % od vrijednosti više od 250.000
od 500.000 do 1.000.000	10.900 + 1,22 % od vrijednosti više od 500.000	16.350 + 1,83 % od vrijednosti više od 500.000
od 1.000.000 do 2.000.000	17.000 + 0,64 % od vrijednosti više od 1.000.000	25.500 + 0,96 % od vrijednosti više od 1.000.000
od 2.000.000 do 5.000.000	23.400 + 0,42 % od vrijednosti više od 2.000.000	35.100 + 0,63 % od vrijednosti više od 2.000.000
od 5.000.000 do 10.000.000	36.000 + 0,34 % od vrijednosti više od 5.000.000	54.000 + 0,51 % od vrijednosti više od 5.000.000
od 10.000.000 do 20.000.000	53.000 + 0,2 % od vrijednosti više od 10.000.000	79.500 + 0,3 % od vrijednosti više od 10.000.000
od 20.000.000 do 50.000.000	73.000 + 0,12 % od vrijednosti više od 20.000.000	109.500 + 0,18 % od vrijednosti više od 20.000.000
od 50.000.001	određuje predsjedništvo	

¹ Naknada za arbitra pojedinca je 20% viša od naknade za predsjednika arbitražnog vijeća.

TABELA B

Vrijednost predmeta sporu (u EUR)	Administrativni troškovi LAC-a (u EUR)
do 25.000	2.000
od 25.000 do 50.000	2.000 + 2 % od vrijednosti više od 25.000
od 50.000 do 100.000	2.500 + 2 % od vrijednosti više od 50.000
od 100.000 do 250.000	3.500 + 1 % od vrijednosti više od 100.000
od 250.000 do 500.000	5.000 + 1 % od vrijednosti više od 250.000
od 500.000 do 1,000.000	7.500 + 0,4 % od vrijednosti više od 500.000
od 1,000.000 do 2,000.000	9.500 + 0,31 % od vrijednosti više od 1,000.000
od 2,000.000 do 5,000.000	12.600 + 0,08 % od vrijednosti više od 2,000.000
od 5,000.000 do 10,000.000	15.000 + 0,06 % od vrijednosti više od 5,000.000
od 10,000.000 do 20,000.000	18.000 + 0,02 % od vrijednosti više od 10,000.000
od 20,000.000 do 50,000.000	20.000 + 0,005 % od vrijednosti više od 20,000.000
od 50,000.001	21.500

DODATAK III

POSTUPAK PRED ARBITROM

ZA HITNE SLUČAJEVE

Članak 1.

Arbitar za hitne slučajeve

- Postupak pred arbitrom za hitne slučajeve počinje na zahtjev stranke u skladu s člankom 38. ovih Pravila.
- Arbitar za hitne slučajeve ima nadležnost iz članka 37. stavaka 1. i 2. ovih Pravila.
- Nadležnost arbitra za hitne slučajeve prestaje predajom predmeta arbitražnom vijeću u skladu s člankom 20. ovih Pravila, odnosno kad privremena mjera prestane obvezivati stranke u skladu s člankom 7. stavkom 3. ovog Dodatka.
- Ako je predmet predan arbitražnom vijeću prije nego što arbitar za hitne slučajeve izrekne privremenu mjeru, arbitar za hitne slučajeve zadržava nadležnost da izrekne privremenu mjeru u roku iz članka 6. stavka 2. ovog Dodatka.

Članak 2.

Zahtjev za postupak pred arbitrom za hitne slučajeve

- Zahtjev za postupak pred arbitrom za hitne slučajeve (zahtjev) stranka šalje LAC-u po pravilu putem elektroničke pošte.
- Zahtjev mora sadržavati:
  - imena, adrese i kontaktne podatke (uključujući elektroničke adrese, brojeve telefona, brojeve telefaksa) stranaka i njihovih zastupnika,
  - prijepis ugovora o arbitraži ili, ako ne postoji posebna isprava o tome, opis i eventualne dokaze o postojanju ugovora o arbitraži,
  - opis spora,
  - zahtijevanu privremenu mjeru(e) i razloge za nju,
  - razloge hitnosti zbog kojih izricanje privremene mjere ne može pričekati konstituiranje arbitražnog vijeća,
  - prijedlog jezika i mesta postupka pred arbitrom za hitne slučajeve kao i prijedlog mjerodavnog prava i

- vii. dokaz o plaćenim troškovima postupka pred arbitrom za hitne slučajeve u skladu s člankom 8. ovog Dodatka.
3. Zahtjev se podnosi na jeziku koji su stranke ugovorile kao jezik arbitražnog postupka. Ako se stranke o tome nisu sporazumjele, zahtjev se podnosi na jeziku na kojem je sastavljen ugovor o arbitraži.
4. Kad stranka prije podnošenja zahtjeva za arbitražu zahtijeva postupak pred arbitrom za hitne slučajeve, zahtjev za arbitražu se podnosi u roku od 10 dana od dana kada je tajništvo zaprimilo zahtjev za postupak pred arbitrom za hitne slučajeve. U suprotnom tajništvo obustavlja postupak pred arbitrom za hitne slučajeve.
5. Tajništvo zahtjev po primitku bez odlaganja šalje suprotnoj stranci.

Članak 3.

Imenovanje arbitra za hitne slučajeve

1. Predsjedništvo imenuje arbitra za hitne slučajeve u najkraćem mogućem roku, po pravilu, u roku od 48 sati od primitka zahtjeva. Nakon imenovanja, tajništvo arbitru za hitne slučajeve bez odlaganja predaje zahtjev.
2. Predsjedništvo neće imenovati arbitra za hitne slučajeve ako iz zahtjeva proizlazi da nadležnost za rješavanje spora po ovim Pravilima očigledno (*prima facie*) ne postoji.
3. Arbitar za hitne slučajeve treba biti nepristran i nezavisan. Arbitar je obvezan navesti sve okolnosti koje bi mogle dovesti u opravdano sumnju njegovu ili njezinu nepristranost i nezavisnost. Za arbitra za hitne slučajeve primjenjuje se članak 18., s izuzetkom roka iz članka 18. stavka 2. ovih Pravila, koji je skraćen na tri dana.
4. Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, arbitar za hitne slučajeve ne smije biti imenovan za arbitra u bilo kojem drugom postupku koji se odnosi na spor u vezi s kojim postupa kao arbitar za hitne slučajeve.

Članak 4.

Mjesto postupka pred arbitrom za hitne slučajeve

Mjesto postupka pred arbitrom za hitne slučajeve identično je mjestu koje su stranke ugovorile kao mjesto arbitraže. Ako se stranke o mjestu postupka pred arbitrom za hitne slučajeve nisu

sporazumjele, mjesto je u Ljubljani, osim ako predsjedništvo prema okolnostima predmeta ne odredi drukčije.

Članak 5.

Vođenje postupka pred arbitrom za hitne slučajeve

Arbitar za hitne slučajeve vodi postupak na način koji smatra primjerenim. Pritom uzima u obzir okolnosti predmeta i hitnost postupka. U svakom slučaju, arbitar za hitne slučajeve stranke tretira jednako i svakoj od njih daje razumno mogućnost da se izjasni o predmetu.

Članak 6.

Odluka o privremenoj mjeri

1. Arbitar za hitne slučajeve donosi odluku o privremenoj mjeri u obliku zaključka.
2. Arbitar za hitne slučajeve donosi zaključak u roku od 15 dana od dana kada mu je tajništvo predalo zahtjev u skladu s člankom 3. stavkom 1. ovog Dodatka. Predsjedništvo može produljiti taj rok iz opravdanih razloga na prijedlog arbitra za hitne slučajeve ili na vlastitu inicijativu. Pritom od arbitra za hitne slučajeve može zahtijevati izvještaj o stanju predmeta i razlozima nemogućnosti donošenja zaključka u određenom roku.
3. Zaključak mora:
  - i. biti donezen u pismenom obliku,
  - ii. sadržavati datum donošenja, mjesto postupka pred arbitrom za hitne slučajeve i razloge na kojima se temelji i
  - iii. sadržavati potpis arbitra za hitne slučajeve.
4. Arbitar za hitne slučajeve bez odlaganja dostavlja zaključak strankama i LAC-u.

Članak 7.

Učinak privremene mjere

1. Privremena mjeru je za stranke obvezujuća. Prihvaćanjem ovih Pravila, stranke se obvezuju svaku privremenu mjeru provesti bez odlaganja, odnosno u roku koji odredi arbitar za hitne slučajeve.

2. Arbitar za hitne slučajeve na obrazloženi prijedlog bilo koje stranke privremenu mjeru može izmijeniti, zadržati ili je opozvati.
3. Privremena mjera prestaje obvezivati stranke:
  - i. ako je postupak pred arbitrom za hitne slučajeve obustavljen u skladu s člankom 2. stavkom 4. ovog Dodatka, ili
  - ii. ako je usvojen zahtjev za izuzeće arbitra za hitne slučajeve, ili
  - iii. ako je tako odlučio arbitar za hitne slučajeve ili arbitražno vijeće, ili
  - iv. okončanjem arbitražnog postupka, osim ako arbitražno vijeće ne odluci drugčije.
4. Arbitražno vijeće ne obvezuje privremena mjera arbitra za hitne slučajeve i razlozi njena donošenja.

Članak 8.

Troškovi postupka pred arbitrom za hitne slučajeve

1. Stranka je dužna platiti troškove postupka pred arbitrom za hitne slučajeve prilikom podnošenja zahtjeva.
2. Troškovi postupka pred arbitrom za hitne slučajeve sastoje se od:
  - i. naknade arbitru za hitne slučajeve u iznosu od 10.000 EUR i
  - ii. nepovratne administrativne pristojbe u iznosu od 3.000 EUR.
3. Troškovi postupka pred arbitrom za hitne slučajeve ne uključuju eventualni porez na dodanu vrijednost.
4. Na prijedlog arbitra za hitne slučajeve ili na vlastitu inicijativu, predsjedništvo može odlučiti o povećanju ili smanjenju troškova postupka, pri čemu uzima u obzir okolnosti predmeta, obavljeni posao arbitra za hitne slučajeve i LAC-a i druge relevantne okolnosti.
5. Ako stranka ne plati troškove postupka pred arbitrom za hitne slučajeve u roku, tajništvo neće razmatrati zahtjev, odnosno obustaviti će postupak.

6. Arbitražno vijeće na zahtjev bilo koje stranke u pravorijeku odlučuje o raspodjeli troškova postupka pred arbitrom za hitne slučajeve između stranaka.

Članak 9.

Osnovno pravilo

U vezi sa svim pitanjima koja ovim Dodatkom nisu posebno regulirana, arbitar za hitne slučajeve, predsjedništvo i tajništvo postupat će u duhu ovog dodatka i Arbitražnih pravila Ljubljanskog arbitražnog centra pri Gospodarskoj komori Slovenije.

DODATAK IV

TARIFA ZA UBRZANI ARBITRAŽNI POSTUPAK PO ČLANKU 48 ARBITRAŽNIH PRAVILA LJUBLJANSKOG ARBITRAŽNOG CENTRA PRI GOSPODARSKOJ KOMORI SLOVENIJE

Članak 1.

Upisna pristojba

1. Upisna pristojba iz članka 6. ovih Pravila iznosi 1.000 EUR i nepovratna je.
2. Upisna pristojba je uključena u administrativne troškove LAC-a iz članka 3. ovog Dodatka.
3. Upisna pristojba uračunava se u dio predujma koji plaća tužitelj u skladu sa člankom 47. ovih Pravila.

Članak 2.

Naknada za arbitražno vijeće

1. Tajništvo određuje visinu naknade za predsjednika arbitražnog vijeća i arbitra pojedinca na osnovu Tabele A. Naknada za arbitra pojedinca je za 20% viša od naknade za predsjednika arbitražnog vijeća.
2. Svaki od članova arbitražnog vijeća dobiva 60% naknade određene za predsjednika arbitražnog vijeća. Tajništvo, poslije savjetovanja s arbitražnim vijećem, može odrediti primjenu drukčijeg postotka.
3. Vrijednost predmeta spora određuje se kao zbroj vrijednosti svih tužbenih zahtjeva i zahtjeva protutužbi. Isto vrijedi i za prgovore radi prebijanja, osim ako njihovo razmatranje ne predstavlja bitno uvećanje opsega posla. Kad vrijednost predmeta spora nije moguće utvrditi, prilikom određivanja visine naknade arbitražnom vijeću tajništvo uzima u obzir sve relevantne okolnosti predmeta.
4. Prilikom određivanja visine naknade arbitražnom vijeću, tajništvo uzima u obzir brižljivost i učinkovitost arbitara, opseg obavljenog posla, kompleksnost predmeta, učinkovitost tijeka postupka i pravovremenost donošenja pravorijeka. U

izuzetnim slučajevima tajništvo može odstupiti od iznosa koji proizlazi iz Tabele A.

Članak 3.

Administrativni troškovi LAC-a

1. Tajništvo određuje administrativne troškove LAC-a na osnovu Tabele B.
2. Vrijednost predmeta spora određuje se kao zbroj vrijednosti svih tužbenih zahtjeva i zahtjeva protutužbi. Isto vrijedi i za prigovore radi prebijanja, osim ako njihovo razmatranje ne predstavlja bitno uvećanje opsega posla. Kad vrijednost predmeta spora nije moguće utvrditi, tajništvo prilikom određivanja visine administrativnih troškova LAC-a uzima u obzir sve relevantne okolnosti predmeta.
3. U izuzetnim slučajevima tajništvo može odstupiti od iznosa koji proizlazi iz Tabele B.

Članak 4.

Troškovi arbitražnog vijeća i LAC-a

1. Osim naknade za arbitražno vijeće i administrativnih troškova LAC-a, tajništvo određuje i visinu iznosa za pokrivanje razumnih troškova koji su nastali svakom od arbitara i LAC-u.
2. Troškovi arbitražnog vijeća mogu uključivati i naknade i troškove za vještake, koje u skladu s člankom 34. ovih Pravila postavlja arbitražno vijeće.
3. LAC usvaja smjernice za obračunavanje troškova arbitražnog vijeća koje su namijenjene arbitrima.

Članak 5.

Stupanje na snagu

Ovaj Dodatak stupa na snagu 1. ožujka 2019. i primjenjuje se na sve ubrzane arbitražne postupke po članku 48. Pravila, koji su započeti poslije 28. veljače 2019.

TABELA A

Vrijednost predmeta sporu (u EUR)	Naknada za predsjednika arbitražnog vijeća ¹ Minimum (u EUR)	Maksimum (u EUR)
do 25.000	720	1.080
od 25.000 do 50.000	720 + 1,4 % od vrijednosti više od 25.000	1.080 + 2,1 % od vrijednosti više od 25.000
od 50.000 do 100.000	1.000 + 2,1 % od vrijednosti više od 50.000	1.500 + 3,15 % od vrijednosti više od 50.000
od 100.000 do 250.000	1.840 + 1,6 % od vrijednosti više od 100.000	2.760 + 2,4 % od vrijednosti više od 100.000
od 250.000 do 500.000	7.000 + 1,56 % od vrijednosti više od 250.000	10.500 + 2,34 % od vrijednosti više od 250.000
od 500.000 do 1.000.000	10.900 + 1,22 % od vrijednosti više od 500.000	16.350 + 1,83 % od vrijednosti više od 500.000
od 1.000.000 do 2.000.000	17.000 + 0,64 % od vrijednosti više od 1.000.000	25.500 + 0,96 % od vrijednosti više od 1.000.000
od 2.000.000 do 5.000.000	23.400 + 0,42 % od vrijednosti više od 2.000.000	35.100 + 0,63 % od vrijednosti više od 2.000.000
od 5.000.000 do 10.000.000	36.000 + 0,34 % od vrijednosti više od 5.000.000	54.000 + 0,51 % od vrijednosti više od 5.000.000
od 10.000.000 do 20.000.000	53.000 + 0,2 % od vrijednosti više od 10.000.000	79.500 + 0,3 % od vrijednosti više od 10.000.000
od 20.000.000 do 50.000.000	73.000 + 0,12 % od vrijednosti više od 20.000.000	109.500 + 0,18 % od vrijednosti više od 20.000.000
od 50.000.001	određuje predsjedništvo	

¹ Naknada za arbitra pojedincije 20% viša od naknade za predsjednika arbitražnog vijeća.

TABELA B

Vrijednost predmeta sporu (u EUR)	Administrativni troškovi LAC-a (u EUR)
do 25.000	1.000
od 25.000 do 50.000	1.000 + 2 % od vrijednosti više od 25.000
od 50.000 do 100.000	1.500 + 2 % od vrijednosti više od 50.000
od 100.000 do 250.000	2.500 + 1 % od vrijednosti više od 100.000
od 250.000 do 500.000	5.000 + 1 % od vrijednosti više od 250.000
od 500.000 do 1.000.000	7.500 + 0,4 % od vrijednosti više od 500.000
od 1.000.000 do 2.000.000	9.500 + 0,31 % od vrijednosti više od 1.000.000
od 2.000.000 do 5.000.000	12.600 + 0,08 % od vrijednosti više od 2.000.000
od 5.000.000 do 10.000.000	15.000 + 0,06 % od vrijednosti više od 5.000.000
od 10.000.000 do 20.000.000	18.000 + 0,02 % od vrijednosti više od 10.000.000
od 20.000.000 do 50.000.000	20.000 + 0,005 % od vrijednosti više od 20.000.000
od 50.000.001	21.500

STANDARDNE ARBITRAŽNE KLAUZULE

Arbitražni postupak

Svaki spor, nesuglasnost ili zahtjev koji proizlazi iz ovog ugovora ili je vezan uz ovaj ugovor, uključujući njegovo kršenje, prestanak ili valjanost, bit će konačno riješen u arbitražnom postupku u skladu s Arbitražnim pravilima Ljubljanskog arbitražnog centra pri Gospodarskoj komori Slovenije.

Preporučeni dodaci:

- *Arbitražno vijeće čine [tri arbitra / arbitar pojedinac].*
- *Mjesto arbitraže bit će [grad i država].*
- *Arbitražni postupak će se voditi na [...] jeziku.*
- *Za odlučivanje o predmetu spora primijenit će se [...] materijalno pravo.*

Ubrzani arbitražni postupak

Svaki spor, nesuglasnost ili zahtjev koji proizlazi iz ovog ugovora ili je vezan uz ovaj ugovor, uključujući njegovo kršenje, prestanak ili valjanost, bit će konačno riješen u arbitražnom postupku u skladu s Arbitražnim pravilima Ljubljanskog arbitražnog centra pri Gospodarskoj komori Slovenije primjenom pravila o ubrzanim arbitražnim postupku.

Preporučeni dodaci:

- Arbitražno vijeće čine [arbitar pojedinac / tri arbitra].
- Mjesto arbitraže bit će [grad i država].
- Arbitražni postupak će se voditi na [...] jeziku.
- Za odlučivanje o predmetu spora primijenit će se [...] materijalno pravo.

Arbitražni postupak bez arbitra za hitne slučajeve

Svaki spor, nesuglasnost ili zahtjev koji proizlazi iz ovog ugovora ili je vezan uz ovaj ugovor, uključujući njegovo kršenje, prestanak ili valjanost, bit će konačno riješen u arbitražnom postupku u skladu s Arbitražnim pravilima Ljubljanskog arbitražnog centra pri Gospodarskoj komori Slovenije. Pravila postupka pred arbitrom za hitne slučajeve se ne primjenjuju.

Preporučeni dodaci:

- Arbitražno vijeće čine [tri arbitra / arbitar pojedinac].
- Mjesto arbitraže bit će [grad i država].
- Arbitražni postupak će se voditi na [...] jeziku.
- Za odlučivanje o predmetu spora primijenit će se [...] materijalno pravo.

Kako koristiti standardne arbitražne klauzule LAC-a

Strankama koje žele predati spor na rješavanje Ljubljanskom arbitražnom centru pri Gospodarskoj komori Slovenije (LAC) savjetuje se da u svoj ugovor uključe jednu od gore navedenih standardnih arbitražnih klauzula.

Uključivanjem standardne arbitražne klauzule u svoj ugovor stranke su suglasne da će spor rješavati u arbitražnom postupku pred Ljubljanskim arbitražnim centrom pri Gospodarskoj komori Slovenije i tako osigurati brzo, učinkovito i stručno rješavanje svog spora. Standardne arbitražne klauzule stranke mogu dopuniti ili prilagoditi u skladu sa svojim potrebama, odnosno okolnostima. Pri formirajući arbitražne klauzule stranke se mogu sporazumjeti o npr. drukčijem broju arbitara (Ljubljanska arbitražna pravila u osnovi predviđaju tročlano arbitražno vijeće). Isto tako, stranke u ugovoru o arbitraži mogu odrediti i mjesto arbitraže, jezik postupka i mjerodavno pravo koje će se primjenjivati u vezi s predmetom spora.

Kad se radi o jednostavnijim sporovima ili sporovima manje vrijednosti, kod kojih je strankama brzina rješavanja spora od posebnog značaja, u ugovor mogu uključiti posebnu standardnu arbitražnu klauzulu koja određuje primjenu pravila o ubrzanom arbitražnom postupku (članak 48. Ljubljanskih arbitražnih pravila).

Ljubljanska arbitražna pravila reguliraju i poseban postupak pred arbitrom za hitne slučajeve (Dodatak III). Kad stranke žele isključiti primjenu postupka pred arbitrom za hitne slučajeve, savjetuje se da u ugovor uključe posebnu standardnu arbitražnu klauzulu koja određuje isključivanje primjene pravila pred arbitrom za hitne slučajeve.

Stranke moraju pažljivo definirati arbitražnu klauzulu. Važno je da je arbitražna klauzula definirana tako da iz nje jasno i nedvosmisleno proizlazi sporazum stranaka da se eventualni spor konačno rješava pred arbitražom (a ne pred državnim sudom) i da će se predati na rješavanje LAC-u. Nejasna ili dvosmislena arbitražna klauzula postupak bitno otežava ili ga u krajnjem slučaju onemogućava.

Više informacija o arbitražnom postupku i standardnim arbitražnim klauzulama na drugim jezicima moguće je naći na:

www.sloarbitration.eu

**Ljubljanski Arbitražni Centar
pri Gospodarskoj komori Slovenije**
Dimičeva ulica 13, 1504 Ljubljana, Slovenija
www.sloarbitration.eu

Tajništvo:

t: +386 1 58 98 180
f: +386 1 58 98 400
arbitraza.lj@gzs.si

www.sloarbitration.eu